

กระทู้ถามที่ ๐๐๗ ร.

วุฒิสภา

๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง นโยบายการปรับปรุงกฎหมายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการ
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

สืบเนื่องจากในอดีตสภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยยังไม่อยู่ในสภาพคล่อง จึงทำให้ไม่มีการปรับบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการ แต่ในปัจจุบันการเงินของประเทศเริ่มดีขึ้น ภายใต้การบริหารงานของคณะรัฐบาล ข้าราชการยังมีรายได้ต่ำไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายด้วยเพราะค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น ประกอบกับขณะนี้รัฐได้ประกาศขึ้นราคาน้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซินขึ้นอีก อันส่งผลให้ราคาสินค้าอุปโภค บริโภค รวมทั้งค่าโดยสารรถประจำทาง อาทิ รถ ขสมก. รถร่วม ขสมก. รถ บ.ข.ส. และรถร่วม บ.ข.ส. ปรับราคาสูงขึ้น จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้ข้าราชการทั่วประเทศและข้าราชการบำเหน็จบำนาญที่ได้รับค่าตอบแทนน้อยอยู่แล้วได้รับความเดือนร้อนอย่างมาก เพื่อให้เกิดความเหมาะสม เป็นธรรม ได้มาตรฐาน และไม่เกิดความเหลื่อมล้ำกันกับการขึ้นเงินเดือนของข้าราชการอัยการ ข้าราชการตุลาการ กอปรกับเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับข้าราชการทั่วประเทศในการปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงกฎหมายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งหรือไม่ อย่างไร
๒. รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับเงินค่าตอบแทนข้าราชการบำเหน็จบำนาญให้เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ขอให้อตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

วิทยา มะเสนา

สมาชิกวุฒิสภาจังหวัดมหาสารคาม

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๐๗ ร.

ของ นายวิทยา มะเสนา สมาชิกวุฒิสภา

เรื่อง นโยบายการปรับปรุงกฎหมายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการ

ข้าพเจ้า นายวิชาญ เครื่องงาม รองนายกรัฐมนตรี ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง นโยบายการปรับปรุงกฎหมายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการ ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑

ขอเรียนว่า นับตั้งแต่เข้ามาบริหารประเทศ รัฐบาลได้ดำเนินการปรับปรุงระบบค่าตอบแทนภาครัฐมาอย่างต่อเนื่องนับแต่ปี ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นเวลาที่รัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศในสมัยแรกได้มีการปรับปรุงทั้งในส่วนของบัญชีเงินเดือน และองค์ประกอบของค่าตอบแทน ซึ่งมีมาตรการที่สำคัญ ดังนี้

๑. การปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นการนำระบบการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์มาใช้ โดยผูกการเพิ่มค่าตอบแทนเข้ากับการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของส่วนราชการ และให้นำระบบเงินรางวัลประจำปีมาใช้ในการตอบแทนผลการทำงานของส่วนราชการตั้งแต่ปี ๒๕๔๕

๒. มาตรการปรับค่าตอบแทนภาครัฐตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นมาตรการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือการครองชีพและเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับข้าราชการ โดยเฉพาะกลุ่มที่มีผลกระทบสูงต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานราชการ มาตรการดังกล่าวประกอบด้วย การปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการ และการให้ค่าตอบแทนพิเศษ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๗ เป็นต้นไป และครอบคลุมข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ข้าราชการครู ข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหาร ทหารกองประจำการ นักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหม ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองและข้าราชการการเมือง

สาระสำคัญของมาตรการปรับค่าตอบแทนภาครัฐ ได้แก่

๑) ปรับอัตราเงินเดือนทุกอัตราเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ และปรับเงินช่วยเหลือการครองชีพให้แก่ข้าราชการบำนาญในอัตราเดียวกันด้วย

๒) ข้าราชการระดับ ๑-๓ จะได้รับเงินเดือนในอัตราที่สูงกว่าอัตราที่ปรับเพิ่มร้อยละ ๓ ตามบัญชีอัตราเงินเดือนใหม่อีก ๒ ขั้น

๓) ข้าราชการระดับ ๘ ขึ้นไป จะไม่ได้ปรับอัตราเงินเดือนเพิ่มอีก ๒ ขั้น แต่จะได้รับค่าตอบแทนพิเศษ โดยตำแหน่งที่ได้รับเงินประจำตำแหน่งในปัจจุบันจะได้รับค่าตอบแทนพิเศษจำนวนเท่ากับเงินประจำตำแหน่งนั้น ส่วนตำแหน่งระดับ ๘ และ ๘ ๖ จะได้ค่าตอบแทนพิเศษเดือนละ ๓,๕๐๐ บาท

๔) ข้าราชการที่อยู่ในตำแหน่งบริหารระดับสูงในส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานนำร่องและกลุ่มทำทนายตามมาตรการสร้างแรงจูงใจเพื่อเสริมสร้างการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เช่น ตำแหน่งปลัดกระทรวง รองปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด จะได้รับค่าตอบแทนพิเศษเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกรับรายเดือนเท่ากับเงินประจำตำแหน่ง และอีกส่วนหนึ่งได้รับเมื่อผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามข้อตกลงการทำงานรอบ ๖ เดือน โดยจะได้รับเท่าใดขึ้นอยู่กับผลการทำงานตามข้อตกลงดังกล่าว

๕) ให้มีเงินรางวัลสำหรับหน่วยงานและผู้ปฏิบัติงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับสูง

๓. มาตรการการปรับปรุงค่าตอบแทนเพื่อช่วยเหลือการครองชีพข้าราชการระดับต้น (ระยะเฉพาะหน้า) ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๗ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยให้ข้าราชการระดับต้น (ระดับ ๑-๔) สามารถครองชีพอยู่ในสังคมได้อย่างพอควรแก่สถานภาพของความเป็นข้าราชการ ทั้งนี้ เพราะรัฐบาลพบว่า

๑) ข้าราชการระดับต้นต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครัวเรือนประมาณเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท

๒) โดยเฉลี่ยแล้วข้าราชการกลุ่มนี้มีรายได้ต่ำกว่ารายจ่ายประมาณเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท

๓) รายได้ขั้นต่ำที่จะทำให้ข้าราชการในระดับล่างสามารถรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่จำเป็นอย่างสอดคล้องกับบทบาทความรับผิดชอบในครอบครัวจะอยู่ที่ประมาณเดือนละ ๗,๐๐๐ บาท

ดังนั้น รัฐบาลจึงเห็นควรช่วยเหลือโดยการให้ค่าตอบแทนพิเศษชั่วคราวเพื่อการครองชีพสำหรับข้าราชการระดับต้นเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท อีกทั้งกำหนดเงินค่าตอบแทนพิเศษเพิ่มเติมเพื่อให้ข้าราชการเหล่านี้มีรายได้อย่างน้อยเดือนละ ๗,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวครอบคลุมข้าราชการและลูกจ้างส่วนราชการจำนวนประมาณ ๓.๕ แสนคน

๔. สำหรับการปรับปรุงค่าตอบแทนข้าราชการในระยะต่อไป รัฐบาลมีนโยบายในการปรับปรุงระบบค่าตอบแทนข้าราชการให้สอดคล้องกับหลักการสากล คือ มุ่งเน้นการตอบแทนข้าราชการตามผลงาน ค่างาน ความวิริยะอุตสาหะ ตลอดจนสมรรถนะเฉพาะบุคคล และได้รับค่าตอบแทนในระดับที่เทียบเคียงได้กับอัตราตลาด เพื่อประโยชน์ในการจูงใจข้าราชการให้ปฏิบัติราชการอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยได้กำหนดเป้าหมายระยะเวลาในการปรับปรุงค่าตอบแทนได้ ๒ ช่วง คือ ในปีงบประมาณ ๒๕๔๘ และปีงบประมาณ ๒๕๕๑

นอกจากนี้ ได้มอบหมายให้สำนักงาน ก.พ. ศึกษาและดำเนินการปรับเปลี่ยนระบบจำแนกตำแหน่ง เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นคล่องตัวสอดคล้องกับการทำงานของแต่ละกลุ่มอาชีพมากขึ้น ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๕ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งด้วย โดยในหลักการนั้น บัญชีอัตราเงินเดือนจะเปลี่ยนจากเดิมที่มีบัญชีเดียวสำหรับข้าราชการทุกกลุ่มอาชีพ เป็นบัญชีอัตราเงินเดือนจำแนกตามกลุ่มวิชาชีพ เพื่อให้มีความคล่องตัวสามารถแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับลักษณะการจำแนกตำแหน่ง การเข้าสู่ตำแหน่ง และทางก้าวหน้าในสายอาชีพของแต่ละกลุ่มวิชาชีพ รวมทั้งการกำหนดอัตราเงินเดือนที่จูงใจเทียบเคียงได้กับอัตราตลาด และมีกลไกในการเลื่อนขึ้นเงินเดือนที่สร้างแรงจูงใจในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพด้วย

สำหรับการสร้างเอกภาพในการกำหนดค่าตอบแทนในภาครัฐนั้น คณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ หรือ กงช. กำลังศึกษาหากลไกที่จะมาป้องกันไม่ให้เกิดความลักลั่น ไม่เป็นธรรม หรือเกิดการแข่งขันกันขอปรับอัตราค่าตอบแทนให้สูงขึ้นอย่างเป็นวงวนไม่สิ้นสุด ซึ่งเป็นภาระต่องบประมาณ และจะส่งผลให้ภาครัฐกิจเอกชนต้องปรับอัตราค่าตอบแทนให้สูงขึ้นเพื่อคงความสามารถในการแข่งขันกับอัตราค่าตอบแทนในตลาดแรงงานไว้ ท้ายที่สุดจะส่งผลให้ต้นทุนการผลิตของประเทศเพิ่มสูงขึ้น

๕. รัฐบาลได้ตระหนักว่า งานในปัจจุบันของสมาชิกวุฒิสภาได้มีความซับซ้อนและหลากหลายมากขึ้นกว่าในอดีต อีกทั้งอัตราค่าตอบแทนที่เป็นอยู่ในปัจจุบันก็ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เห็นชอบหลักการการปรับปรุงอัตราเงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มและหลักการคำนวณบำเหน็จบำนาญสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางสภา โดยในส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาได้ปรับเงินประจำตำแหน่งจากเดิมเดือนละ ๓๘,๐๐๐ บาท เป็นเดือนละ ๖๒,๐๐๐ บาท และเงินเพิ่มจากเดิมเดือนละ ๓๘,๕๐๐ บาท เป็นเดือนละ

๔๒,๓๓๐ บาท ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการยึดโยงระหว่างอัตราค่าตอบแทนของผู้ดำรงตำแหน่งในรัฐสภา ฝ่ายบริหาร ฝ่ายตุลาการและองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ด้วย

คำตอบข้อ ๒

ขอเรียนว่า ในส่วนของการปรับเงินค่าตอบแทนข้าราชการบำนาญ เมื่อมีการปรับปรุงระบบค่าตอบแทนของข้าราชการเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗ ได้มีการพิจารณาในส่วนของข้าราชการบำนาญให้ได้รับเงินช้ำค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ (ช.ค.บ.) ในอัตราร้อยละ ๓ เช่นเดียวกับข้าราชการด้วยแล้ว

ทั้งนี้ ในการพิจารณาปรับค่าตอบแทนข้าราชการในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ และ ๒๕๕๑ จะมีการพิจารณาปรับค่าตอบแทนของข้าราชการบำนาญดังกล่าวด้วย